Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Coordinació: BONASTRA TOLOS, JOAQUIM

Any acadèmic 2021-22

DIDÀCTICA DE LES CIÈNCIES SOCIALS I 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	GEOGRAFIA I HISTÒRIA
Codi	100875
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària (R 2018)	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble titulació: Grau en Educació Primària (R 2018) i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Educació Primària (R 2018)	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6
Tipus d'activitat, crèdits i grups	

Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
Nombre de crèdits	1.8	4.2
Nombre de grups	5	5

Coordinació	BONASTRA TOLOS, JOAQUIM
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	50% Presencial 50% Treball autònom
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	50% Geografia 50% Història

DIDÀCTICA DE LES CIÈNCIES SOCIALS I 2021-22

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BONASTRA TOLOS, JOAQUIM	quim.bonastra@udl.cat	8,1	
LÓPEZ BASANTA, CLARA INMACULADA	clara.lopez@udl.cat	6	
MAS CRAVIOTTO, ADRIÀ	adria.mas@udl.cat	3	
PRIETO POVEDA, JOEL	joel.prieto@udl.cat	3	
SOLÍS SOLÍS, JUAN MANUEL	juanma.solis@udl.cat	6,9	
STÖBER , KAREN	karen.stober@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer i comprendre diferents medis naturals.
2. Conèixer i comprendre diferents medis socials.
3. Conèixer i comprendre diferents contextos culturals.
4. Aplicar amb eficàcia la lectura i el comentari crític de textos relacionats amb l'ensenyament/aprenentatge de les ciències socials.
5. Resoldre en equip tasques d'estudi de continguts i d'aprenentatge.
6. Incorporar les innovacions tecnològiques amb sentit crític.
7. Incorporar les innovacions educatives en l'aula d'educació primària en funció de l'entorn social i amb sentit crític.

Competències

Bàsiques
CB2. Aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i que tinguin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la vostra àrea d'estudi
CB3. Reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la vostra àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic.

Generals
CG1. Fomentar els valors democràtics, amb especial incidència en els de tolerància, solidaritat, de justícia i de no-violència i conèixer i valorar els drets humans.
CG2. Conèixer la realitat intercultural i desenvolupar actituds de respecte, tolerància i solidaritat cap a els diferents grups socials i culturals.
CG3. Conèixer el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, a particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualsevol dels àmbits de la vida.
CG4. Conèixer les mesures que garanteixin i facin efectiu el dret a la igualtat doportunitats persones amb discapacitat.
CG5. Desenvolupar la capacitat d¨analitzar críticament i reflexionar sobre la necessitat d¨eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en particular la discriminació racial, la discriminació contra la dona, la derivada de lorientació sexual o la causada per una discapacitat.
CG6. Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat. Adaptar les propostes daprenentatge a les evolucions culturals més significatives.

Específiques
CE1. Conèixer les àrees curriculars de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics al voltant dels procediments de ensenyament i aprenentatge respectius.
CE4. Fomentar la lectura i el comentari crític de textos dels diversos dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.
CE5. Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte dels drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
CE14. Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la feina docent.
CE15. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.

CE16. Discernir selectivament la informació audiovisual que contribueixi als aprenentatges, a la formació cívica i la riquesa cultural.

Transversals
CT3. Implementar noves tecnologies i tecnologies de la informació i la comunicació.
CT5. Aplicar nocions essencials de pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

-La percepció de l'espai

-L'apropiació de l'espai

-Espècies d'espais

-Els temps de la Història i les categories temporals

-Els cicles en la Història

-Les revolucions de la Història

Eixos metodològics de l'assignatura

En el decurs de l'assignatura es combinaran diverses metodologies de penent de les necessitats pedagògiques de cada moment.

A continuació introduim un llistat indicatiu de les diferents metodologies que s'empraran.

- Deriva
- Treball de camp
- Visites a Exposicions
- Projecte
- Relat autobiogràfic
- Lectures
- Treball en equip
- Treball individual
- Mapa conceptual
- Investigació-Creació

Pla de desenvolupament de l'assignatura

	CONTINGUTS
SETMANA 1	Presentació de l'assignatura a partir d'un context inicial
SETMANA 2	Exploració/deriva senso-espacial per la ciutat
SETMANA 3 - 13	Elaboració dels projectes grupals + Elaboració del projecte personal Tot en relació amb les diferents experiències viscudes dins del marc del'assignatura.
SETMANA 14 i 15	Presentació dels projectes grupals i individuals

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

Activitat d'avaluació	**% en la qualificació final**	**Qualificació mínima**
Projecte Personal (corregit des de Geografia)	25 %	4*
Projecte Personal (corregit des d'Història)	25 %	4*
Projecte grupal (corregit des de Geografia)	25%	4*
Projecte grupal (corregit des d'Història)	25%	4*

* En cas de tenir **una** de les quatre notes d'avaluació amb una nota entre 3'5 i 4, però la mitjana ponderada sigui 5 o superior, l'equip docent valorarà la possibilitat d'aplicar la mitjana sense tenir en compte la qualificació mínima d'aquella evidència d'avaluació.

- Per aprovar l'assignatura, cal obtenir una puntuació mínima de 5 en la nota mitjana ponderada de les activitats d'avaluació.
- Cap activitat d'avaluació és recuperable.
- Totes les activitats d'avaluació hauran de ser presentades virtualment a l'apartat d'activitats del campus 2020-21 virtual a l'hora i dia establert. Es consideraran NO PRESENTADES totes aquelles activitats d'avaluació que es presentin fora del termini establert i/o el mitjà concretat.
- Els projectes i/o evidències que es realitzin en el desenvolupament de la matèria incorporaran sempre una bibliografia amb un mínim de 10 documents provinguin de llibres i/o revistes. No s'accepta referències bibliogràfiques extretes d'enllaços (Bibliografia web).
- Un requisit indispensable és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites seguint la guia de treballs que trobareu a http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf.
- Els treballs amb més de 20 errors ortogràfics o presentats incorrectament correspondrà a una qualificació de NO AVALUABLE.
- Les produccions dels alumnes han de ser originals. El plagi o la còpia en una única evidència d'avaluació és motiu suficient suspens de l'evidència i pot comportar el suspens de la matèria. El professorat podrà utilitzar les eines i criteris anticòpia i antiplagi que consideri oportuns.

Modalitat Dual

En el cas de la modalitat dual, el 50% del projecte grupal (25% de Geografia + 25% d'Història) constituirà l'Activitat Formativa Integradora.

Avaluació alternativa

L'estudiant que ho necessiti tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa, que consistirà en 1 examen a partir d'una sèrie de lectures que s'entregaran a l'inici del curs. Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals. L'aprovació d'aquesta modalitat d'avaluació ha d'estar aprovada per la secretaria acadèmica de la FEPTS.

Bibliografia i recursos d'informació

- ASENSIO, Carlos L., "Una discusión teórica en torno al concepto de "revolución", *Nómadas. Revista Crítica de Ciencias Sociales y Jurídicas*, 34 (2012.2).
- BERNAD, Silvia. Atmósfera Activa. Hacia una poética del espacio contemporáneo. Tesi de Final de Master: EINA Centre Universitari de Disseny i Art de Barcelona, 2017.
- BONASTRA, Quim; JOVÉ, Glòria. Le grand jeu à venir. Un manifiesto educativo a partir del discurso situacionista sobre lo urbano. *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales,* 15 de junio de 2017, vol. XXI, no 573.
- BONASTRA, Quim; ROYO, Jordi. Record, d'un malson: Arte, memoria y espacio público en la Mina. In Fraile, Pedro; Bonastra, Quim y Ortiz, Juan Manuel. *Los Contornos del Control*. Barcelona: Icària Editorial, 2020.
- BRAUDEL, Fernand, *La Historia y las Ciencias Sociales*, Madrid, Alianza, cap. 3 "La larga duración", pp. 60-76.
- BRAUDEL, Fernand, Las ambiciones de la Historia, Barcelona, Crítica, 2002, cap. VII. "Historia de las civilizaciones: el pasado explica el presente", pp. 223-239.
- CERTEAU, Michel de. *La invención de lo cotidiano. I. Artes de hacer.* México, D.F.: Universidad Iberoamericana, 1996.
- CRAMPTON, Jeremy. *Mapping. A Critical Introduction to Cartography and GIS*. Chichester: Wiley-Balckwell, 2010.
- CUESTA, Josefina, "Memoria e historia. Estado de la cuestión", *Ayer*, 32 (1998), pp. 203-246.
- DEBORD, Guy. Théorie de la dérive. *International Situationniste*, 2, décémbre, 1958, p. 19-23.
- "Entrevista a Pierre Nora: "El historiador es un árbitro de las diferentes memorias": https://www.letraslibres.com/espana-mexico/revista/entrevista-pierre-nora-el-historiador-es-un-arbitro-las-diferentes-memorias (també us la podeu descarregar en pdf des de Recursos)
- FARINELLI, Franco. *La crisi de la ragione cartografica*. Torino: Einaudi, 2009
- FARINELLI, Franco. *La invenció de la terra*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2016.
- FONTANA, Josep, *L'ofici d'historiador*, Barcelona, Publicacions de la Càtedra Ferrater Mora, 2010, cap. II, "Per a què serveix un historiador", pp. 235-254.
- HARLEY, Brian. Hacia una deconstrucción del mapa. In HARLEY, Brian. *La nueva naturaleza de los mapas.* México: Fondo de Cultura Económica, 2005, p. 185-207.
- HAWKINS, Harriet. *For creative geographies. Geography, Visual Arts and the Making of Worlds*. London: Routledge, 2014.
- HAWKINS, Harriet. *Creativity (Key Ideas in Geography).* London: Routledge, 2016.
- HAWKINS, Harriet; STRAUGHAN, Elizabeth. *Geographical Aesthetics. Imagining Space, Staging Encounters*. Farnham: Ashgate, 2015.
- INGOLD, Tim. Líneas. Una breve historia. Barcelona, Gedisa, 2007. (Capítol 3: Sobre, a través y a lo largo).
- LACOSTE, Yves. *La geografía: un arma para la guerra*. Barcelona: Anagrama, 1977.
- Le GOFF, Jacques, *El orden de la memoria. El tiempo como imaginario*, Barcelona, Paidós, 1991, cap. III. "Documento/monumento", pp. 227-239.
- LLADÓ, Bernat. *Farinelli, del mapa al laberinto*. Barcelona: Icària, 2013.
- MASSEY, Doreen. *For space*. London: SAGE, 2005.
- "No hay que confundir memoria con historia": https://www.lanacion.com.ar/cultura/no-hay-que-confundir-memoria-con-historia-dijo-pierre-nora-nid788817
- ORTIZ, Anna. Reflexiones en torno a la construcción cotidiana y colectiva del sentido de lugar en Barcelona. Polis, 2004, vol. 1, p. 161-183.
- PÉREC, Georges. *Tentativa de agotamiento de un lugar parisino*. Rosario, letra e, 1995.
- PRATS, Joaquín, "En defensa de la Historia como materia educativa", *Tejuelo*, 9 (2010), pp. 8-18.
- RAMÍREZ, Blanca y LÓPEZ, Liliana. Espacio, paisaje, región, territorio y lugar: la diversidad en el pensamiento contemporáneo. México, D.F.: Universidad Nacional Autónoma de México, 2015. (Capítol 5: Lugar).